

כנס תאורה ומאור 2021

היבטי תאורה בבניה ירוקה
לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

אינג' יואל וייל, מלווה בניה ירוקה מוסמך
מנכ"ל M&S – ניהול וקיימות בע"מ

מה זה בניה ירוקה \ בת-קיימא (Green/Sustainable Building)?

- לפי הגדרה תקנית: "בניה שפגיעתה בסביבה מצומצמת" (הבניין הסופי וביצוע הבניה)
- בניה שחוסכת במשאבי טבע: אנרגיה, מים, קרקע, חמרי בניין
- בניה בריאה ונוחה לשוהים בבניין: טמפרטורה, אוורור, אור, היעדר רעש וקרינה
- בניה עם טיפול נאות בפסולת בניה וביתית
- בניה שמשתלבת באזור: לא פוגעת בזכויות שמש, נגישה לתחבורה ציבורית ובריאה
- בניה שמשתמשת בחדשנות לטובת הקיימות

התקן הישראלי לבניה ירוקה ועקרונותיו

- ת"י 5281 (2016): חלק 0 (כללי), חלק 1 (לא למגורים), חלק 2 (למגורים)
- ת"י 5281 דומה אך לא זהה לתקנים זרים: LEED, BREEAM.
- ת"י 5281 מיועד לבניה חדשה ולשיפוץ מקיף, לבניה רוויה ולצמודי קרקע.
- 5 רמות ("כוכבים") לפי ניקוד הבניין – 55 נקודות ל-1 כוכב.
- הנקודות נאספות ב-9 תחומים: אנרגיה (מעטפת ומערכות), קרקע, מים, חמרים, בריאות, פסולת, תחבורה, ניהול אתר בניה, חדשנות.
- חלק קטן מהנקודות – תנאי סף, למשל עמידה בתקן ת"י 1045 לבידוד תרמי
- בדיקת ההתאמה לתקן מבוצעת ע"י "גוף התעדה" (מכון התקנים או אחר) ב-3 שלבים: מקדמי (תכנון עקרוני – תנאי להיתר בניה), שלב א' (תכנון מפורט לביצוע), שלב ב' (ביצוע וגמר – תנאי לטופס 4).
- עד כה ת"י 5281 היה מחייב רק ע"פ דרישת התב"ע או הועדה המקומית.

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

סעיפי תאורה בתקן ת"י 5281 פרק 1 - אנרגיה

סעיף 1.2.1 - ביצועים אנרגטיים של תאורה מלאכותית

אפשר לצבור:

- עד 3 נקודות אם התאורה באזורים משותפים מגיעה לרמות מסוימות של נצילות אורית, יעילות אורית, צריכת אנרגיה או עוצמה אנרגטית
- עד 3.5 נקודות (נוספות) אם מותקנת מערכת שליטה ובקרה על תאורת פנים באזורים משותפים, חניונים, חוץ ו\או בדירות

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

סעיפי תאורה בתקן ת"י 5281
פרק 2 – קרקע

סעיף 2.4 – זיהום אור לילי

אפשר לקבל עד 1 נקודה אם תאורת החוץ עונה לדרישות מסוימות של זוית הארה ולאן גוון אור

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

סעיפי תאורה בתקן ת"י 5281

פרק 5 – בריאות

סעיף 5.5 – תאורה טבעית ונוחות חזותית

אפשר לצבור עד 4.5 נקודות אם בבניין מותקנים אמצעים למניעת סנוור (תריסים חיצוניים או פנימיים) ולא התאורה הטבעית בשטחים משותפים או בחניונים עונה לדרישות מסוימות

סעיף 5.6 – תאורה מלאכותית ונוחות חזותית באזורים משותפים

אפשר לצבור:

- 0.5 נקודה אם רמת ההארה עונה לדרישות ת"י 8995 . זהו תנאי סף לעמידה בתקן

- 0.5 נקודה אם אחידות רמת ההארה עונה לדרישות ת"י 8995

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

סעיפי תאורה בתקן ת"י 5281

פרק 9 – חדשנות

ניתן לצבור עד 5 נקודות עבור רכיבים חדשניים בבניין (כולל פיתוח) רק אם הבניין הגיע לכוכב אחד לפחות במאפייני התקן שאינם חדשנות.

סה"כ ניקוד בסעיפי תאורה

בכל סעיפי התאורה ניתן לצבור עד 13 נקודות (מתוכן 0.5 נקודה לתנאי סף) כדי להגיע ל-1 כוכב, ועד 5 נקודות נוספות עבור חדשנות.

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

תקנות התכנון והבניה (תכן הבניה) (בניה בת-קיימא) 2020

- התקנות דורשות התעדה לתקן ת"י 5281 לכל בניין מגורים מ- 10 קומות, לכל בניין מסחרי\משרדים\מלון מ- 5,000 מ"ר, לכל בי"ח מ- 3,000 מ"ר, ולכל מרפאה\בניין חינוך\ התקהלות ציבורית (לא מקומי) מ- 1,000 מ"ר.
- בניין משרדים\מסחר\התק. ציבורית רשאי לעמוד ב- LEED במקום ת"י 5281.
- התקנות יחולו על כל בניין כנ"ל שבקשת היתר בניה שלו תוגש מ-1.3.2022
- משמעות התקנות היא מרחיקת לכת : התקן לבניה ירוקה ת"י 5281, שעד כה היה מחייב פרויקטי בניה רק לפי החלטת רשות מקומית, הופך לחובה חוקית בכל הארץ עבור כל הבניה הרוויה (למעט תעשייה).

היבטי תאורה בבניה ירוקה \ לקראת הפיכת התקן למחייב ב- 1.3.2022

סיכום

- תכנון וביצוע התאורה צריכים לעמוד במרב סעיפי התאורה של ת"י 5281 (או LEED) בבניינים שנדרשים לעמוד בתקן בניה ירוקה.
- החל מה-1.3.2022, יזמים\מנהלי פרויקטים\אדריכלים\יועצי בניה ירוקה צפויים לדרוש מיועצי תאורה לעבוד לפי מרב סעיפי התאורה של ת"י 5281 (לרבות עוצמת הארה לפי ת"י 8995 – תנאי סף), ע"מ להגיע ל-1 כוכב המהווה תנאי מקדים לקבלת היתר בניה וטופס 4.

תודה על ההקשבה

אינג' יואל ווייל – מנכ"ל M&S - ניהול וקיימות בע"מ

jw@mansus.com / 050-6660840